
HUNT forskningssenter fikk Karl Evangs pris 2017

AKTUELT I FORENINGEN

GEIR WENBERG JACOBSEN

geir.jacobsen@ntnu.no

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet - NTNU

- Vi på HUNT er veldig glade og stolte over at vi har fått tildelt prisen. Dette er en anerkjennelse av mangeårig innsats av utrolig mange som har gjort HUNT til det det er i dag, sier daglig leder Steinar Krokstad.

STOLTE GRUNNLEGGERE OG PRISVINNERE: Fra v.: Jostein Holmen, Kristian Midthjell, Steinar Krokstad, Arnulf Langhammer og Turid Lingaas Holmen. Foto: Vegard Knudsen

Evang-komiteens leder Anne-Kari Lande Hasle begrunnet tildelingen og berømmet blant annet prisvinneren slik: «Årets prisvinner er ikke en person, men en av verdens største samlinger av helseopplysninger. Mange vil karakterisere de store særnorske

helseregistrene som «den nye oljen», som en skattkiste for bedre helse, helsetjenester – og til og med nye inntektsstrømmer. Fremst av disse registrene står HUNT, som nå er i gang med runde fire og nærmer seg 40 år».

Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) er en av verdens mest betydningsfulle samlinger av helseopplysninger om en befolkning.

– Det er ikke lett å oversette all HUNT-forskning i enkle setninger, men det må være rimelig å si at HUNTs forskningsresultater har vært med på å endre innsikt og retningslinjer for medisinsk praksis, helsepolitiske beslutninger og folks tanker om hva som er sunt og usunt, sa Lande Hasle.

HUNT er en formidabel kunnskapskilde. Så langt har det kommet 170 doktorgrader og rundt 1 700 vitenskapelige publikasjoner på bakgrunn av HUNT-materialet. Antall nye publikasjoner i 2017 var 110 og vil trolig øke fortløpende.

Helsedirektør Bjørn Guldvog overrakte prisen i form av et diplom til professor Steinar Krokstad som har vært daglig leder de siste åtte år. Til stede var også de tre opprinnelige initiativtakerne, Jostein Holmen, Kristian Midthjell og Turid Lingaas Holmen, alle pensjonerte professorer ved NTNU. Som en anekdote kom det for en dag at Jostein Holmen fikk ideen til HUNT under en pappapermisjon og at gutten i vognen disputerte for phd-graden tidligere i år - på et datamateriale fra HUNT - som rimelig kan være.

Overrekkelsen fant sted ved NTNU/St Olavs hospital 31. januar 2018.

Karl Evangs pris ble opprettet i 1981 av Helsedirektoratet «som en honnør til den tidligere helsedirektørens sosialmedisinske innsats». Fra 2018 er prisen endret til «Karl Evangs folkehelsepris».

Karl Evang (1902–1981) var landets helsedirektør i 34 år fra 1938 til han gikk av med pensjon. Det har vært ulike oppfatninger av ham etter hans død, blant annet sto det strid om hans syn på rasehygiene og steriliseringsloven. På den andre siden berømmes Evang sterkt for innsatsen for folkehelsen og for en bedring av de sosiale forhold som så åpenbart lå til grunn for ulikhetene i helse i befolkningen. Blant annet kjempet han frem begrepene om retten til helse og universell helsehjelp (1).

LITTERATUR

1. Oma L. Notat om Karl Evangs virke. Michael 2016; 13: 215 - 20.

Publisert: 17. april 2018. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.